

การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร
กรณีศึกษามรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์*

The Provision services as social welfare for elderly people in Bangkok : The Elderly
Club of Ratchaphiphat Hospital

วงศ์สุดรี ชินวงศ์**

Wongsutree Chinwong

6514830042@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (2) ระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการจัดสวัสดิการสังคม และ (3) ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิจัยเชิงปริมาณจาก 155 กลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุในด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรม และด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ มีภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รongลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตามลำดับ 4) ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคม มีภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพมีประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมมากที่สุด รongลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

คำสำคัญ: สวัสดิการสังคม; ผู้สูงอายุ; ปัจจัยความสำเร็จ

Keyword: Social Welfare; Elderly; Key Success

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษามรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์

**นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวสู่การเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ด้วยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และสัดส่วนนี้มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และในราวปี พ.ศ. 2578 ประมาณการว่าจะมีประชากรสูงอายุ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมดหรือกลายเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society)” (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.), 2556, หน้า 28) จากรายงานสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าใน ปี พ.ศ. 2564 กรุงเทพมหานครมีผู้สูงอายุจำนวน จำนวน 1,118,356 คน ปี พ.ศ. 2565 เพิ่มขึ้นเป็น 1,180,095 คน และในปี พ.ศ. 2566 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 1,211,127 คิดเป็นร้อยละ 20.6, 21.4 และ 22.1 ของประชากรที่ขึ้นทะเบียนในกรุงเทพมหานครตามลำดับ (กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, 2563) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากรุงเทพมหานครก้าวสู่ “สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์” แล้วเช่นกัน ซึ่งการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องนี้ถือเป็นประเด็นท้าทายอย่างมากต่อการดำเนินมาตรการและนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครในทุกมิติให้ดีขึ้น

ตามแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุกรุงเทพมหานครระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์ที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำด้วยการบริหารเมืองรูปแบบอารยะสำหรับทุกคน ยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.1 ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างครบวงจร มุ่งหมายให้มีระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยคำนึงถึงถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สภาพแวดล้อม การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม อันจะทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า พึ่งพาตนเองได้ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ สังคม และมีหลักประกันที่มั่นคงไปจนถึงบั้นปลายของชีวิต

การศึกษาการจัดสวัสดิการทางสังคม โดยใช้กรณีศึกษาชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร จะทำให้ค้นพบข้อมูลสำคัญและสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ รวมถึงพัฒนาบริการสังคมสำหรับผู้สูงอายุให้มีศักยภาพนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

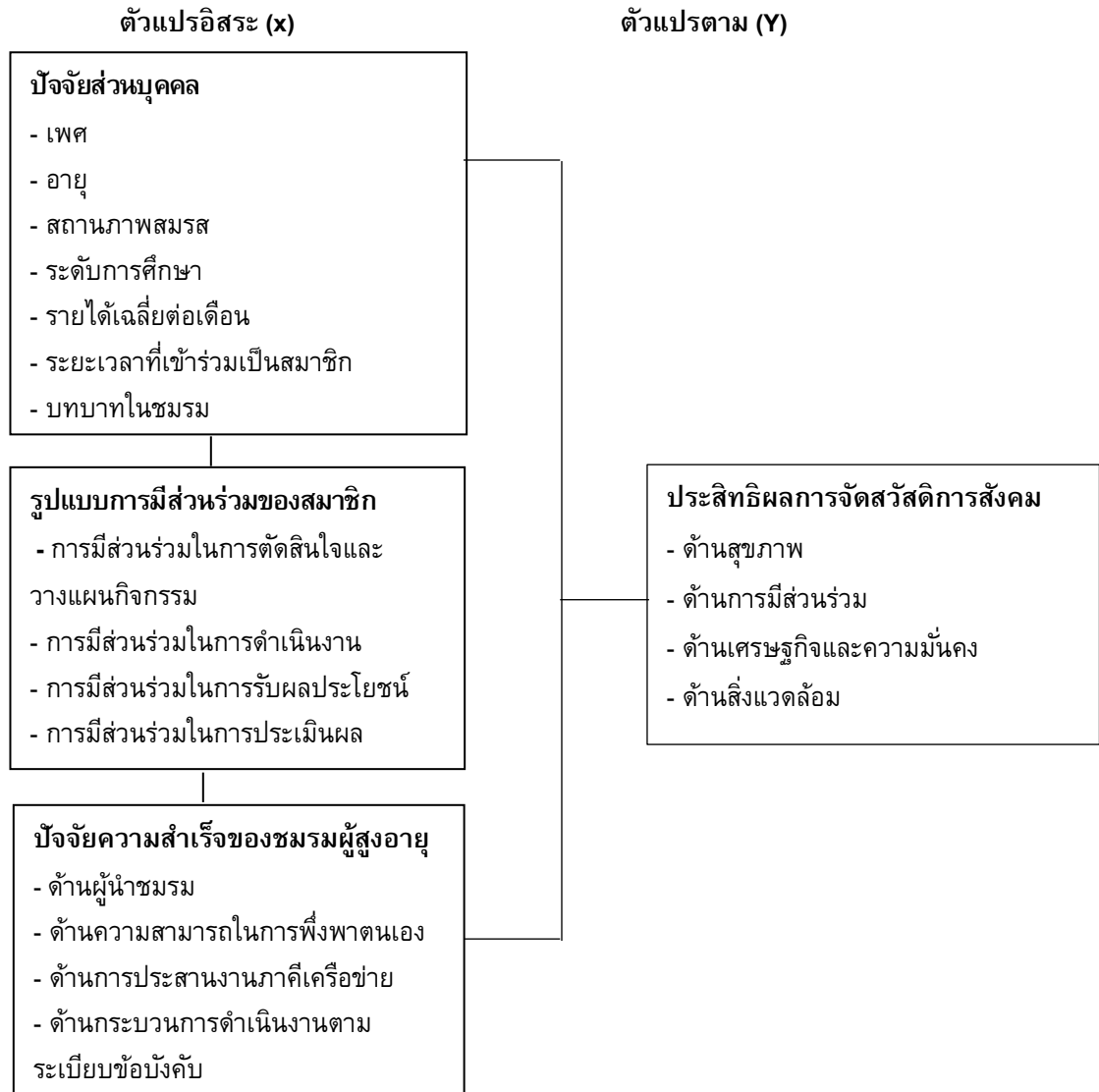
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการจัดสวัสดิการสังคมของโรงพยาบาลราชพิพัฒน์
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคม
2. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรม
3. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ
4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคม
5. ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดรูปแบบการมีส่วนร่วม Cohen and Uphoff (1981, อ้างถึงในเดช อุณหะจิรังรักษ์, 2566, หน้า 113 - 116) ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุ ตามประกาศในคู่มือชมรมผู้สูงอายุของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย (2556, น.11) และประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมของกรุงเทพมหานคร มากำหนดเป็นกรอบการวิจัยดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปจากการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ จำนวน 259 คน ผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie Morgan (1970, อ้างถึงใน เฉลิมพล ศรีหงษ์, 2566, หน้า 68) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ จำนวน 155 ตัวอย่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุและได้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา 2 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 ข้อ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมจำนวน 20 ข้อ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ จำนวน 15 ข้อ 4) ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคม จำนวน 15 ข้อ 5) แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ โดยคำถามในส่วนที่ 2, 3 และ 4 ใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ให้เลือก 5 ระดับ ตามแบบของลิกเคิร์ต Likert (1961, อ้างถึงในเฉลิมพล ศรีหงษ์, 2566, หน้า 62) คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยกำหนดให้แต่ละระดับมีช่วงห่างคะแนนเท่ากัน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของ Best (1977, อ้างถึงใน บุญมี พันธุ์ไทย, 2546, หน้า 60)

วิธีการสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้าง ให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการพิจารณา และทำการปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากขึ้นตามคำแนะนำ ผ่านการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Index of Congruence : IOC) ของ Rovinelli, R. J. and Hambleton, R. K. (1977, อ้างถึงในเฉลิมพล ศรีหงษ์, 2566, หน้า 113-117) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ผลจากการประเมินค่าเครื่องมือ IOC มีค่าเฉลี่ยคะแนนชุดนี้เท่ากับ 0.98 และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Coefficient of Reliability) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS ต้องมีค่ามากกว่า 0.70 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความเชื่อมั่นที่สูงเป็นที่ยอมรับได้ ผลคำนวณค่า Cronbach's alpha ของคำถามได้ 0.772

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การแจกแบบสอบถามในรูปแบบกระดาษและ Google Form ระหว่างวันที่ 19 มกราคม – 5 กุมภาพันธ์ 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. เพื่อวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม ระดับความสำเร็จ และระดับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม และ ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80 มีอายุส่วนใหญ่ 66 - 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.52 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 76.77 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.45 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาท ขึ้นไป มีแหล่งรายได้จาก 2 แหล่ง คือจากเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และได้รับจากญาติ/บุตร คิดเป็นร้อยละ 81.94 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกในชมรมทั้งหมดเป็นสมาชิกในชมรม ระยะเวลา 2 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นสมาชิกในชมรม คิดเป็นร้อยละ 74.2

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	124	80.00
ชาย	31	20.00
อายุ		
45 - 60	12	7.74
61 - 65	22	14.19
66 - 70	38	24.52
71 - 75	35	22.58
76 - 80	31	20.00
80 ปีขึ้นไป	17	10.97
สถานภาพสมรส		
สมรส	119	76.77
หม้าย	21	13.55
โสด	12	7.74
หย่าร้าง/แยกทาง	3	1.94
แหล่งรายได้		
เบี่ยยังชีพผู้สูงอายุและได้รับจากบุตรหรือญาติ	127	81.94
เงินบำนาญและเงินได้รับจากบุตรหรือญาติ	24	15.48
เงินบำนาญ	4	2.58
ระยะเวลาเป็นสมาชิก		
น้อยกว่า 1 ปี	0	0.00
1 - 2 ปี	0	0.00
มากกว่า 2 ปีขึ้นไป	155	100.00
บทบาทในชมรม		
สมาชิกชมรม	115	74.20
คณะกรรมการชมรม	40	25.80

2. ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคม มีภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.328) เมื่อพิจารณาในรายด้าน มีประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมมากที่สุดในด้านสุขภาพ รองลงมาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.3$, S.D. = 0.405, $\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.509 และ $\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.796) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านสุขภาพ	4.3	0.405	สูงมาก
2. ด้านการมีส่วนร่วม	3.59	0.500	สูง
3. ด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคง	2.94	0.796	ปานกลาง
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.21	0.509	สูงมาก
รวม	3.76	0.328	สูง

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ มีภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 3.64 , S.D. = 0.422) เมื่อพิจารณาในรายด้าน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมมากที่สุดในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X}$ = 3.94 , S.D. = 0.547, $\bar{X}$ = 3.56 , S.D. = 0.476 และ $\bar{X}$ = 3.53 , S.D. = 0.597) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.52	0.491	สูง
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.53	0.597	สูง
3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.56	0.476	สูง
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.94	0.547	สูง
รวม	3.64	0.422	สูง

4. ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ มีภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.335) เมื่อพิจารณาในรายด้าน ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุมากที่สุดในด้านผู้นำชมรม รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรม และด้านความสามารถในการประสานงานของเครือข่าย ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.328 , $\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.663 และ $\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.403) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ

ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผู้นำชมรม	4.65	0.328	สูงมาก
2. ด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรม	4.35	0.663	สูงมาก
3. ด้านความสามารถในการประสานงานของเครือข่าย	4.32	0.403	สูงมาก
4. ด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ	4.08	0.372	สูง
รวม	4.35	0.335	สูงมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคม

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		$\bar{X}$	S.D	t	F	Sig.
เพศ	ชาย	3.78	0.342	0.416		0.678
	หญิง	3.75	0.325			
บทบาทในชมรม	คณะกรรมการ	3.743	0.306	-1.000		0.319
	สมาชิก	3.803	0.383			
อายุ	45 – 59 ปี	3.659	0.339		0.459	0.806
	60 – 65 ปี	3.771	0.443			
	66 – 70 ปี	3.736	0.337			
	71 – 75 ปี	3.815	0.375			
	76 – 80 ปี	3.719	0.207			
	80 ปีขึ้นไป	3.794	0.199			
สถานภาพสมรส	โสด	3.651	0.263		0.533	0.660
	สมรส	3.762	0.343			
	หม้าย	3.798	0.220			
	หย่าร้างแยกกันอยู่	3.778	0.625			
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	3.765	0.296		1.521	0.175
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.891	0.420			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.646	0.243			
	ปวช.	3.778	0.405			
	ปวส.	3.655	0.278			
	ปริญญาตรี	3.796	0.272			
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.579	0.599			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ไม่เกิน 1000 บาท	0	0		1.100	0.335
	1,001 - 5,000 บาท	3.772	0.419			
	5,001 - 10,000 บาท	3.717	0.271			
	10,000 บาทขึ้นไป	3.800	0.355			

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมในชมรมผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		$\bar{X}$	S.D	t	F	Sig.
เพศ	ชาย	3.50	0.317	-1.983		0.049*
	หญิง	3.67	0.439			
บทบาทในชมรม	คณะกรรมการ	3.63	0.423	-0.365		0.716
	สมาชิก	3.66	0.424			
อายุ	45 – 59 ปี	3.28	0.644		2.629	0.026*
	60 – 65 ปี	3.59	0.415			
	66 – 70 ปี	3.62	0.361			
	71 – 75 ปี	3.76	0.344			
	76 – 80 ปี	3.69	0.402			
	80 ปีขึ้นไป	3.64	0.458			
สถานภาพสมรส	โสด	3.44	0.386		1.578	0.197
	สมรส	3.64	0.429			
	หม้าย	3.74	0.396			
	หย่าร้างแยกกันอยู่	3.42	0.231			
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	3.765	0.408		1.855	0.092
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.891	0.362			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.646	0.328			
	ปวช.	3.778	0.469			
	ปวส.	3.655	0.274			
	ปริญญาตรี	3.796	0.495			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	สูงกว่าปริญญาตรี	3.579	0.572			
	ไม่เกิน 1000 บาท	0	0			
	1,001 – 5,000 บาท	3.63	0.450			
	5,001 – 10,000 บาท	3.63	0.364			
	10,000 บาทขึ้นไป	3.65	0.476			

*มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ และอายุ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ และอายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		$\bar{X}$	S.D	t	F	Sig.
เพศ	ชาย	4.43	0.380	1.607		0.110
	หญิง	4.32	0.321			
บทบาทในชมรม	คณะกรรมการ	4.35	0.319	0.497		0.620
	สมาชิก	4.32	0.381			
อายุ	45 – 59 ปี	4.10	0.598		1.755	0.126
	60 – 65 ปี	4.32	0.316			
	66 – 70 ปี	4.40	0.290			
	71 – 75 ปี	4.39	0.353			
	76 – 80 ปี	4.36	0.205			
	80 ปีขึ้นไป	4.31	0.323			
สถานภาพสมรส	โสด	4.28	0.373		1.296	0.278
	สมรส	4.36	0.347			
	หม้าย	4.34	0.209			
	หย่าร้างแยกกันอยู่	4.01	0.337			
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	4.40	0.304		6.373	<0.001*
	มัธยมศึกษาตอนต้น	4.52	0.288			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.40	0.325			
	ปวช.	4.29	0.226			
	ปวส.	4.38	0.246			
	ปริญญาตรี	4.26	0.300			
สูงกว่าปริญญาตรี	3.57	0.737				
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ไม่เกิน 1000 บาท	0	0		3.524	0.032*
	1,001 – 5,000 บาท	4.41	0.362			
	5,001 – 10,000 บาท	4.41	0.285			
	10,000 บาทขึ้นไป	4.26	0.364			

*มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคม
ตารางที่ 8 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมจำแนกรายด้านที่ส่งผลต่อ
 ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการทางสังคมในภาพรวม

การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.855	.223		12.795	0.000
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	.395	.091	.592	4.350	0.000*
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	-.242	.077	-.441	-3.149	0.002*
3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	.126	.072	.184	1.761	0.080
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	-.021	.054	-.036	-.396	0.692
	R = 0.401		R ² = 0.160		

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่า R เท่ากับ 0.401 และ R Square เท่ากับ 0.160 หมายความว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการทางสังคม ได้ร้อยละ 16 การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการทางสังคมของชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. เมื่อคะแนนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคม เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.395 คะแนน (p-value < 0.05)
2. เมื่อคะแนนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการทางสังคมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.242 คะแนน (p-value < 0.05)

สมมติฐานข้อที่ 5. ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคม
ตารางที่ 9 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุจำแนกรายด้านที่ส่งผลต่อ
 ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการทางสังคมในภาพรวม

ปัจจัยความสำเร็จ	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.532	0.423		5.994	0.000
1. ด้านผู้นำชมรม	-0.098	0.097	-0.098	-1.007	0.315
2. ด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรม	0.129	0.043	0.262	3.019	0.003*
3. ด้านความสามารถในการประสานงานของเครือข่าย	-0.093	0.107	-0.114	-0.864	0.389
4. ด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ	0.372	0.090	0.423	4.130	0.000*
	R = 0.463		R ² = 0.215		

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่า R เท่ากับ 0.463 และ R Square เท่ากับ 0.215 หมายความว่าปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมได้ร้อยละ 21.5 ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ตัวแปรด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรมและด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. เมื่อคะแนนด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรม เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคม เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.129 คะแนน (p-value<0.01)

2. เมื่อคะแนนด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ 1 คะแนน จะทำให้ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.372 คะแนน (p-value<0.001)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สามารถอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการจัดสวัสดิการสังคมของชมรมผู้สูงอายุเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ มีการสร้างเสริมสุขภาพ พื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโรคให้แก่ผู้สูงอายุ จัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในสังคม ตลอดจนเสริมสร้างทักษะอาชีพ หายรายได้ มีงานทำที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของชัยวัฒน์ เอี่ยมประภาศ (2561) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุของเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ภาพรวมอยู่ในอยู่ระดับสูง เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ มีการดำเนินการบริหารงานโดยผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายต่างๆ ทำให้บรรยากาศในการดำเนินงานในชมรมมีบรรยากาศของความเอื้ออาทร ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในบทบาทของกรรมการ หรือสมาชิกชมรม ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินการจัดกิจกรรมตั้งแต่เริ่มแรก ไปจนถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของชมรมเพื่อวัดความสำเร็จในการจัดกิจกรรม และพัฒนาการดำเนินกิจกรรมในครั้งต่อไป นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชมรมเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในการศึกษานี้ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกค่า ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของมณฑิตา ศรีพล (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาล

ตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ อยู่ในระดับสูง

ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ผลการศึกษาพบว่าระดับความสำเร็จของชมรม ปัจจัยที่มีผลมากที่สุด คือ ด้านผู้นำเป็นปัจจัยหลัก ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความสามารถในการพึ่งตนเอง ความสามารถในการประสานงาน และกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ เป็นปัจจัยรองลงมาที่จะส่งเสริมให้การบริหารงานมีความเข้มแข็งได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ผดุงพร ผลสว่าง (2549) ได้ทำการศึกษาลักษณะของชมรมผู้สูงอายุที่ยั่งยืนและไม่ยั่งยืน อำเภอหน้าพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยในด้านผู้นำมีความสำคัญต่อชมรมผู้สูงอายุมากที่สุด ชมรมผู้สูงอายุที่ยั่งยืนมีผู้บริหารที่มีภาวะความเป็นผู้นำมากกว่าชมรมผู้สูงอายุที่ไม่ยั่งยืน

สมมติฐานข้อที่ 1. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และบทบาทในชมรมที่แตกต่างกันมีประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมในชมรมผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้สูงอายุที่มีเพศ และอายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดสวัสดิการสังคมที่แตกต่างกัน สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การศึกษาที่ต่างกันมีมุมมองต่อปัจจัยความสำเร็จที่แตกต่างกัน คือ การศึกษามีความแตกต่างกันออกไปตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างจากการเก็บข้อมูลก็มีการศึกษาในระดับที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งพบว่าผู้สูงอายุที่เข้ามาเป็นสมาชิกของชมรม ได้นำเอาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา การเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์หรือปรับใช้ในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุ และหากสมาชิกของชมรมมีความรู้ที่หลากหลาย บางท่านอาจจะนำเอาความรู้ของตนเองมาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนให้กับเพื่อนสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ทำให้ชมรมมีการพัฒนาและมีความเข้มแข็งได้

สมมติฐานข้อที่ 4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคม การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมของชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ได้ร้อยละ 16 โดยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยพร พิบูลศิริ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน พบว่า การจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชนให้ประสบความสำเร็จจะต้องคำนึงถึงสภาพศักยภาพขององค์กรชุมชนและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนและองค์กรภาคีทั้งภายนอกและภายในชุมชน เช่นเดียวกับการศึกษาของ ปัญญา เลิศไกร (2550)

ศึกษาเรื่อง แนวคิดและรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนที่ประสบความสำเร็จ และ จินตนา กาสมณี (2557) ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการชุมชนโดยภาคประชาชนในกรุงเทพมหานคร : กรณี ศึกษาเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน เขตคันนายาว ซึ่งพบว่าการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการจัดสวัสดิการสังคม

สมมติฐานข้อที่ 5. ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคม การทดสอบสมมติฐาน จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมของชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ได้ร้อยละ 21.5 โดยปัจจัยความสำเร็จด้านความสามารถในการพึ่งตนเองของชมรม และด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑาทพร คำมณี (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ชมรมผู้สูงอายุประสบความสำเร็จสู่การเป็นชมรมที่เข้มแข็ง พบว่าปัจจัยด้านผู้นำชมรม ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชมรม ด้านกระบวนการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับ และด้านความสามารถในการประสานงานกับเครือข่ายอยู่ในระดับมาก และสามารถนำเอาปัจจัยด้านต่าง ๆ เหล่านี้มาพัฒนาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของชมรมให้ไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลของการศึกษาวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตามยังคงต้องรักษาระดับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุให้คงอยู่ไว้ในระดับสูงเช่นเดิม ด้วยการเสริมกลไกต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้อยู่ในระดับสูงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้นการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่ควรพัฒนาและปรับปรุง เนื่องจากผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยระดับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคง ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยมาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ดังนี้

1. ส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพในการทำงาน โดยขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ส่งเสริมให้ทำอาชีพอิสระ เช่น การเปิดสอนวิชาชีพที่ตนเองถนัด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งมีรายได้เสริม กรุงเทพมหานคร ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการต่อยอดงานฝีมือต่างๆ ที่เกิดจากการฝึกอาชีพของผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุสามารถพัฒนา เพิ่มมูลค่าผลงานและเปิดพื้นที่ส่วนกลางให้ผู้สูงอายุได้หมั่นเวียนนํางานฝีมือไปจำหน่าย เพื่อเพิ่มรายได้และส่งเสริมคุณค่าในตัวผู้สูงอายุ

2. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ให้กลุ่มผู้สูงอายุ รวมไปถึงการกระจายข่าวสารให้ได้รับทราบอย่างทั่วถึง

3. รวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของผู้สูงอายุในชมรม ซึ่งช่วยให้ชมรมสามารถจัดทำแผนพัฒนาสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการประเมินกลุ่มผู้สูงอายุ รวมถึงสามารถเสนอถึงปัญหาที่มีไปยังหน่วยงานนโยบายส่วนกลางได้

4. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการดูแลชมรมผู้สูงอายุ ควรมีระบบในการดูแลติดตามสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ มีกิจกรรมในการเยี่ยมเยียนสมาชิกที่เจ็บป่วย หรือประสบปัญหาที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ โดยอาจเป็นในรูปแบบของการจัดเวรและกำหนดวันเยี่ยมที่ชัดเจน **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป**

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจากเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ให้บริการ เพื่อสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้อย่างรอบด้าน

2. ควรมีการศึกษาในเรื่องการพัฒนากิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุในเชิงคุณภาพ เพื่อได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งกว่าการศึกษาในเชิงปริมาณที่ข้อมูลอยู่ในวงจำกัด โดยทำในรูปแบบการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว หรือการสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นต้น

3. ควรทำการศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบ ปัญหาและอุปสรรค ความต้องการของผู้สูงอายุในการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง (2563). รายงานสำนักบริหารการทะเบียน. ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2566,

จาก https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByAge.php

จุฑาทพร คำมณี. (2558). ปัจจัยที่ทำให้ชมรมผู้สูงอายุประสบความสำเร็จสู่การเป็นชมรมที่เข้มแข็ง. สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จินตนา กาศมณี. (2557). การจัดสวัสดิการชุมชนโดยภาคประชาชนในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน เขตคันนายาว. ดุษฎีนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.

เฉลิมพล ศรีหงษ์. (2566). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

ชัยพร พิบูลศิริ. (2551). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ชัยวัฒน์ เอี่ยมประภาศ. (2561). ผลสัมฤทธิ์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุของเทศบาลในภาคตะวันตกของประเทศไทย. วารสารราชชนกปริทัศน์, 39-51.

เดช อุณหะจิริงรักษ์. (2566). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บุญมี พันธุ์ไทย. (2546). แนวการเขียนรายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ปัญญา เลิศไกร. (2550). แนวคิดและรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนที่ประสบความสำเร็จ. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ผดาดพร ผลสว่าง. (2549). ลักษณะของชมรมผู้สูงอายุที่ยั่งยืนและไม่ยั่งยืน อำเภอหน้าพอง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มณฑิตา ศรีพล. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ชุมรม
ผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ

สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย. (2556). คู่มือชมรมผู้สูงอายุ.สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.